

VERSLAG

NATIONAAL GOLF & GROEN SYMPOSIUM 2016

DRIVE NAAR STRUC- TURELE SPEEL KWALITEIT

DE BEWEZEN WAARDE VAN DUURZAAMHEID

Het Nationaal Golf & Groen Symposium 2016 op donderdag 8 december in Driebergen toonde aan dat het nieuwe perspectief bij de aanleg en het onderhoud van golfbanen vaste voet aan de grond heeft gekregen. De vraag of duurzaamheid misschien wel meer is dan een noodzakelijk kwaad ligt niet meer op tafel. Wel de vragen hoe duurzaam golf ervoor kan zorgen dat de beoefenaren nog meer plezier aan hun spel in de natuur kunnen beleven en hoe de groene gedachte nog meer kan bijdragen tot een bredere maatschappelijke basis van een van de grootste sporten van Nederland.

Tijdens de opening ging Challenge Tour-pro Jurrian van der Vaart in op de overeenkomsten tussen topgolf en het vakmanschap van greenkeeping. Voor beide komt het er op neer weg te blijven van symptoombestrijding en quick-fixes. In een [video](#) werd dit eerder dit jaar nader uitgelegd.

Richard Holland, Wereld Natuur Fonds

“GOLF IN NEDERLAND ZET GOEDE STAPPEN.”

Het WNF is het favoriete ‘groene charity’ van Nederland, vertelde Richard Holland. Hij is de man die Market Transformation Initiative van het Fonds vormgeeft. Doel is de impact van de wereldwijde productie van grondstoffen op de biodiversiteit te verminderen. “Wereldwijd wordt meer en meer ingezien dat duurzaamheid noodzakelijk en dringend is, ook in het bedrijfsleven. Op de Dow Jones Sustainability Index staan duizenden bedrijven, waaronder een groot aantal golfsponsors.” Holland: “Golf loopt in de sportwereld voorop als het om de systematische aanpak van duurzaamheid gaat. En van alle landen is Nederland dan weer de koploper.” [Lees meer op de site van de R&A](#)

Prof. Dr. Louise Vet, NIOO-KNAW & WUR

“VAN BESTRIJDEN NAAR VOORKOMEN.”

De directeur van het Nederlands Instituut voor Ecologie liet zien dat het gebruik van gif tussen 1980 en 2000 fors werd teruggedrongen en dat er in die tijd ook grote resultaten werden geboekt met geïntegreerde en biologische gewasbescherming, maar dat er daarna een impasse is ontstaan.

“De afhankelijkheid van pesticiden betekent werken tegen de natuur in plaats van met”, aldus Louise Vet. En dat laatste, werken met, is volgens haar een van de zaken die zij de golfwereld aanbeveelt. “We moeten met een integraal systeem aan de slag, waarin we van bestrijden naar voorkomen gaan.”

Geert Cuperus (Golfalliantie)

“DE UITZONDERING ZAL ER NIET EEUWIG ZIJN.”

De procesbegeleider van de Golfalliantie (NVG/NGF/NGA) sprak terecht van “een uitdaging voor u. Wat gaat u er als baan, als club aan doen? U maakt de Green Deal tot een succes.” Daarnaast gaf Cuperus punt voor punt aan wat de huidige situatie rond de Green Deal is en hoe golf nu verder moet. Belangrijkste punten: “Het aantal uitzonderingen op het verbod zal door de overheid tot een absoluut minimum worden gereduceerd.” En: “Er ontbreekt vooralsnog een toetsingskader voor speelkwaliteit.”

VAN PLAN NAAR ACTIE

Korte interviews door dagvoorzitter Johan Wakkie met een aantal professionals uit de praktijk toonden aan dat er hard wordt gewerkt om duurzaam golfbeleid tot een succes te maken. En dat gebeurt met vallen en opstaan, zo blijkt uit deze greep uit de reacties.

William Boogaarts (Greenkeeper of the Year 2016): “De basis wordt gevormd door vakmanschap en passie. Als je wilt slagen met een ander soort onderhoud, dan is de focus op goede omstandigheden belangrijk. Daarnaast is het een must om samen met collega’s binnen de NGA en met mensen van organisaties als de NGF en de NVG kennis te delen.”

Reinoud van Haare Heijmeijer (manager Goyer G&CC): “We hebben vorig jaar besloten om de zes korte holes chemievrij te onderhouden, maar eerlijk is eerlijk: dat lukt nog niet zo erg goed. We hebben nog veel te leren. Maar werk a.u.b. allen mee aan de monitoring!”

Joost Lommen (adviseur CLM): “Kennis en best practices delen en aan de slag gaan. Dat moet er gebeuren. Zo leer je het beste in welke richting golf moet gaan.”

Hans Blaauw (directeur Het Rijk Golfbanen): “Duurzaam beheer is een kwestie van de lange adem, en voldoen aan de eisen die GEO stelt is daarbij een voorwaarde.”

Harro Hendrikx (manager Kennemer G&CC): “Op onze baan hebben we te maken met de zorg van een honderd jaar oud erfgoed. Daar hoort een goed beheer van flora en fauna bij. Als je succesvol wilt zijn, dan moet je goed communiceren met je leden. Wij werken met een klankgroep die bestaat uit diverse geledingen.”

Niels Dokkuma (NGF)

“ZOEK DE OPLOSSING ZO VEEL MOGELIJK ONDERIN DE BREDE BASIS VAN DE PIRAMIDE.”

De agronoom van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie vatte de kern van het succesvol streven naar structurele speelkwaliteit samen met het evenwicht in de piramide. De brede basis die voorwaardelijk is voor structurele speelkwaliteit. “Blijf niet hangen in korte termijn quick-fixes, schijnoplossingen, symptoombestrijding en wondermiddelen.”
“En het uitgangspunt voor het beleid? Volg de natuur! Zorg daarnaast voor realistische doelstellingen, planmatigheid en monitoring.”

Martin Nilsson (Royal Copenhagen GC)

“GOLFBAANONDERHOUD MOET INTEGRAAL ONDERDEEL ZIJN VAN HET TOTAALBELEID.”

De Deense baan Royal Copenhagen verkeert in een bijzondere situatie. Hij ligt in een enorm openbaar park dat miljoenen bezoekers trekt en er lopen ook nog eens tussen de 2000 en 2700 herten rond. En die zijn dol op gras, maar helaas niet op het gras dat in de rough groeit.
“We hebben de verplichting om het gebruik van kunstmest, pesticiden en water tot het uiterste minimum te beperken”, aldus Nilsson tijdens zijn uitstekende presentatie. “Wat je wel nodig hebt? Goede, traditionele greenkeeping, veel geduld en een goede communicatie.”

Prof. Dr. Hsiang (University of Guelph)

“HET GRAS ZO HOOG EN DROOG ALS MOGELIJK ONDERHOUDEN.”

De hoogleraar aan de University of Guelph, niet te ver van de Canadese metropool Toronto, zorgde met twee specialistische presentaties voor de nodige wetenschappelijke diepgang, maar hij zorgde wel voor de nodige praktische insteken. “Beheer uw gras zo hoog als mogelijk, dat zorgt voor veel minder problemen.”

De grote stap

AANSTAANDE BENOEMING VAN EEN HOOGLERAAR

Het heeft lang geduurd, maar de inzet van partijen als de DTRF en de WUR heeft geleid tot de verwachte benoeming van Prof. Dr. Bernhard Leinauer tot Buitengewoon Hoogleraar Turfgrass Ecology aan Wageningen UR. Leinauer is tevens verbonden aan de New Mexico State University. Hij geldt wereldwijd als een van de autoriteiten op het gebied van Turfgrass Science.

Prof. Dr. Ir. Paul Struik (WUR)

“GEEN ALGEMEEN RECEPT VOOR BEST PRACTICES.”

Een buitengewoon heldere uiteenzetting op basis van een studie naar mogelijke alternatieven voor chemische middelen. Met name slide 6 van Struik zijn pitch gaf praktische handvaten hoe u kunt beginnen met uw strategie richting chemie-vrij beheer.

“Best practices hangen af van het ambitieniveau”, aldus Struik. “Je kunt wel stellen dat er algemene principes zijn die je kunt vertalen naar de eigen praktijk.”

Geert Cuperus (Golfalliantie)

“HET INNOVATIENETWERK WERKT NU GREEN DEAL SPORTVELDEN BREED.”

In twee korte presentaties lanceerde Geert het inmiddels breder getrokken Innovatienetwerk Green Deal Sportvelden, waarbij alle ondertekenaars van de Green Deal nu bij aangesloten zijn. Hij lichtte kort toe hoe dit zal gaan functioneren. Ook gaf hij een korte toelichting op de uitkomsten van de ‘Probleemanalyse gewasbeschermingsmiddelengebruik golfbanen’

Lodewijk Klootwijk (NVG)

“WAT ZEGGEN DE SPELERS?”

Players 1st is een uit Denemarken afkomstig programma waarmee golfers kunnen aangeven wat ze wel en niet goed vinden op hun club/baan. De manier waarop resultaten worden gegenereerd, geeft banen niet alleen inzicht in de mening van hun ‘eigen’ spelers, maar er kunnen ook vergelijkingen met andere clubs worden gemaakt. En de speelkwaliteit – zoals de kwaliteit van de fairways, de greens en de bunkers – wordt ook gemeten. Dat geeft input tot nadenken en verbetering.

De andere professionals

AANNEMERS OVER DE GREEN DEAL

In een korte video gaven vertegenwoordigers van aannemers hun mening over de huidige situatie rond duurzaam beheer en de Green Deal.

Johan Wakkie

“VERENIGINGEN STAAN VOOR SERIEUZE UITDAGINGEN.”

De dagvoorzitter besloot het Nationaal Groen & Golf Symposium 2016 met het voorhouden van een spiegel. Clubs en banen moeten niet doen wat ze deden, maar zich openstellen voor nieuwe ontwikkelingen. Er zijn volgens Wakkie tal van zaken die aanleiding geven tot verandering. Daarbij gaf hij ook handvatten hoe dit binnen een organisatie op te pakken.

ALLE PRESENTATIES

<i>Video</i> OVEREEN- KOMSTEN GREENKEEPING EN TOPGOLF 	<i>Presentatie</i> GOLF: NATURE'S FRIEND OR FOE? Richard Holland 	<i>Presentatie</i> VAN CHEMIE NAAR ECOLOGIE Prof. Dr. Louise Vet 	<i>Video</i> VAN CHEMIE NAAR ECOLOGIE Prof. Dr. Louise Vet
<i>Presentatie</i> UPDATE GREEN DEAL SPORTVELDEN Geert Cuperus 	<i>Presentatie</i> INTEGRATED TURFGRASS MANAGEMENT: DE STAND VAN ZAKEN Niels Dokkuma 	<i>Presentatie</i> SUSTAINABLE AND PRACTICAL GREENKEEPING IN DENMARK Martin Nilsson 	<i>Presentatie</i> ALTERNATIVES FOR TURFGRASS DISEASE CONTROL Prof. Dr. Tom Hsiang
<i>Presentatie</i> DUTCH TURFGRASS RESEARCH FOUNDATION Pieter Aalders 	<i>Presentatie</i> INNOVATIE- NETWERK GREEN DEAL SPORTVELDEN Geert Cuperus 	<i>Presentatie</i> LITERATUUR- STUDIE WUR Prof. Dr. Ir. Paul Struik 	<i>Presentatie</i> PLAYERS FIRST Lodewijk Klootwijk
<i>Video</i> AANNEMERS EN DE GREEN DEAL 	<i>Presentatie</i> PROBLEEM ANALYSE GBM IN GOLF Geert Cuperus 	<i>Presentatie</i> BIOLOGY AND MANAGEMENT OF DOLLAR SPOT Prof. Dr. Tom Hsiang 	<i>Presentatie</i> AFSLUITING SYMPOSIUM Johan Wakkie

TOT ZIENS!

Graag willen wij iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan het derde Nationaal Golf & Groen Symposium. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de sprekers, de locatie en u als deelnemer.

Wij hopen u allen volgend jaar te mogen begroeten bij de vierde editie van het Nationaal Golf & Groen Symposium.

Organisatie Nationaal Golf & Groen Symposium 2016,

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties
Nederlandse Greenkeeper Associatie
Dutch Turfgrass Research Foundation

WWW.NATIONAALGOLFENGROENSYMPOSIUM.NL